

Kuukkelin päiväkodin toimintasuunnitelma 2023-2024

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut

Arvot

Rohkeus

- Uskallamme tarttua epäkohtiin ja muuttaa toimintaamme tarpeen mukaan
- Kannustamme kaikkia ilmaisemaan oman mielipiteensä

Reiluus

- Kohtaamme jokaisen yksilönä
- Iloitsemme yhdessä tekemisestä ja onnistumisesta
- Toimimme joustavasti ja oikeudenmukaisesti

Vastuullisuus

- Hyvinä johtamis- ja alaistaitona
- Otan vastuun omasta tekemisestäni

Toimintakulttuuri

Toimintamme pohjana on kokopäiväpedagogiikkaa, jossa kaikki päivän tilanteet ovat kasvun ja oppimisen kannalta merkityksellisiä. Jatketun aukiolon lapsiryhmissä huomioimme lasten eri aikoihin sijoittuvat läsnäolot. Ilta- ja viikonloppuhoidossa oleville lapsille tarjoamme samoja pedagogisia sisältöjä kuin päiväaikaan hoidossa oleville lapsille. Kohtaamme jokaisen lapsen yksilönä positiivista pedagogiikkaa hyödyntäen. Vahvistamme toiminnallamme lapsen luontaisia vahvuuksia, nähden kaikissa lapsissa hyvää. Tämän toteutumiseksi, kerromme hakutilanteessa jokaisen lapsen päivästä vähintään yhden onnistumisen kokemuksen.

Meillä aikuinen on sensitiivinen, pysähtyy, kuuntelee, kuulee ja välittää sekä on läsnä lapselle arjen tilanteissa. Kiinnitämme huomiota turvallisiin ihmissuhteisiin sekä hyvään tunneilmapiiriin, jossa lapsella on turvallista kokea yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä erilaisia tunteita. Päiväkodissamme lapsi saa kokea onnistumisia, joilla tuemme hänen itsetuntoansa ja myönteistä mielikuvaa itsestään.

Harjoittelemme yhdessä tunneilmaisua ja itsesäätelyä.

Havainnoimme ja tunnistamme aktiivisesti lasten käytöstä ja toimintatapoja sekä puutemme epäsuotuisaan käytökseen ennakoiden. Kuukkelin päiväkodissa kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja kiusaamisen puuttumiseen tehdään yhteinen suunnitelma ja toiminnassamme pääpaino on kiusaamisen ehkäisevien toimintatapojen vahvistamisessa. Näitä keinoja ovat mm. lasten tunne- ja kaveritaitojen vahvistaminen, läsnäolevat ja tunnetaitoja sanoittavat aikuiset sekä selkeä struktuuri ja yhteiset säännöt. Tuemme lasta kehittymään vuorovaikutustaidoissa. Lasten tunne- ja kaveritaitoja kehitämme mm. hyödyntämällä Piki-materiaalia yli 5-vuotiaiden lapsien kanssa.

Toimintakulttuuri

Kannustamme perheitä avoimeen yhteistyöhön henkilöstömme kanssa. Arvostamme perhettä ja otamme huomioon lasten ja perheiden tarpeet ja toiveet, kun suunnittelemme ja toteutamme toimintaamme. Perheillä on mahdollisuus henkilökunnan kanssa kohdatessa antaa palautetta ja esittää toiveita.

Päiväkotimme on mukana Vihreä Lippu- toiminnassa ja olemme saavuttaneet kestävä tason. Syksyllä 2023 ja keväällä 2024 kerrataan vanhoja Vihreä lippu –toimintatapoja. Kestutoiminnasta laadimme toimintasuunnitelman Kestävän tulevaisuuden opinvirran tavoitteiden mukaisesti.

Kansainvälisyyskasvatus merkitsee meille tasa-arvoista ja suvaitsevaa kohtaamista. Tutustumme lasten kanssa eri kulttuureihin ja kieliin lasten kiinnostuksen mukaisesti mm. kirjojen ja laulujen kautta.

Laaja-alainen osaaminen

Ajattelu ja oppiminen:

- mahdollistamme, sallimme ja kannustamme lasta ihmettelemään, tutkimaan ja kokeilemaan uusia asioita
- lapsia rohkaistaan kysymään ja kyseenalaistamaan asioita
- opimme yhdessä virheistä ja harjoitteleme sietämään epäonnistumisia

Osallistuminen ja vaikuttaminen:

- meidän tulee huolehtia, että jokainen lapsi tulee kuulluksi ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan elämään vaikuttavissa asioissa

- tartumme herkästi lasten ideoihin ja olemme valmiita muokkaamaan omaa toimintaamme lapsilähtöisemmäksi

Digitaalinen osaaminen

- kannustamme lapsia kokeilemaan ja tuottamaan digitaalista sisältöä
- opetamme yhdessä turvallista digitaalisten ympäristöjen käyttöä

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

- tutustumme yhdessä kulttuurillisesti, kielellisesti ja katsomuksellisesti moninaiseen maailmaan
- harjoitteleme yhdessä hyviä tapoja ja ystävällistä käytöstä
- opetamme asettumaan toisen asemaan ja pohtimaan, miltä toisesta tuntuu

Itsestä huolehtiminen ja

arjen taidot

- harjoitteleme lasten kanssa erilaisia itsestä huolehtimisen

taitoja kuten: pukeutumista, ruokailua, omista tavaroista huolehtimista ja henkilökohtaisesta hygieniasta

- lapsia autetaan tunneilmaisussa ja itsesääätelytaidoissa, tunnetaitojen harjoittelu on tärkeässä osassa toimintaamme

- lapsia ohjataan kunnioittamaan ja suojelemaan omaa ja toisen kehoa

Monilukutaito:

- mahdollistamme lapsille monipuolisen oppimisympäristön, jossa opetellaan erilaisia lukutaitoja: kuvanlukutaitoja, numeerisia lukutaitoja ja peruslukutaitoa
- lapsia innostetaan tuottamaan viestejä ja tutkimaan erilaisia viestejä

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTYRELSEN

Hyvinvointi ja osallisuus

Perheet ovat vahvasti mukana arjessamme. Perheillä on mahdollisuus tulla kuulluksi ja vaikuttaa päiväkodin sekä lapsensa asioihin mm. aloituskeskustelussa, vasukeskusteluissa, päiväkotipäivän tulo- ja hakutilanteissa sekä perheille järjestettävissä päiväkodin yhteisissä tapahtumissa. Päiväkodissamme on käytössä eVaka järjestelmä, jonka kautta tapahtuu päiväkodin ja kodin välinen viestintä, tiedotus ja asiakirjojen (vasu ja leops) kirjaaminen. Rohkaisemme perheitä avoimeen vuorovaikutukseen ja arvostamme erilaisia ajatuksia ja mielipiteitä. Suunnittelemme, toteutamme ja kehitämme toimintaamme saamamme palautteen perusteella.

Kehitämme uusia yhteisiä toimintatapoja, jotka mahdollistavat perheiden osallisuuden toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.

Pyrimme huomioimaan lasten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin arjessamme esimerkiksi osallistamalla lapsia ja perheitä toiminnan suunnittelussa. Meillä kaikilla lapsilla on tasavertainen mahdollisuus saada osallistua arjessa itseään koskeviin päätöksiin, kuitenkin ikä- ja taitotaso huomioiden. Lapsilla on lupa ideoida, kokeilla sekä toteuttaa asioita ja saada niihin aikuisen tukea. Käytämme lapsen osallisuuden vahvistamiseksi mm. erilaisia kuvia, leikkivalintatauluja ja lasten toiveiden puita. Lapset saavat mm. aktiivisesti osallistua oman leikki- ja oppimisympäristön suunnitteluun ja muokkaamiseen. Osallisuuden toteuttamisessa pidämme kiinni yhteisistä sopimuksista ja säännöistä lasten kanssa.

Liikkuminen

Kuukkelissa ovat hyvät puitteet monipuoliselle liikkumiselle niin ulkona kuin sisätiloissa sekä lähiympäristössä. Päiväkodilla on oma liikuntasali, ja suosimme myös pientilaliikuntaa. Jatketun aukiolon lapsiryhmät hyödyntävät myös iltaisin ja viikonloppuisin liikuntasalia. Päiväkodillamme on iso leikkipiha, jossa on mm. kiipeilytelineitä, keinuja, jalkapallokenttä ja metsäpiha.

Sään mukainen ulkoilu ja liikkuminen ovat osa arkeamme, ulkoilemme porrastetusti aamupäivällä pidempään ja iltapäivästä ennen kotiinlähtöä. Jatketun aukiolon lapsiryhmät ulkoilevat myös ilta-aikaan. Metsämörri- ja retkipäivinä lapsiryhmät viettävät mahdollisuuksien mukaan koko aamupäivän ulkona.

Suhtaudumme sallivasti lasten liikkumiseen. Emme rajoita turhaan. Tuemme lasta turvallisesti harjoittelemaan perusliikuntataitojaan. Aikuiset innostavat lapsia liikkumaan monipuolisesti. Yksin ja yhdessä keksimme ja kokeilemme erilaisia tapoja liikkua. Päiväkotimme juhlat ja tapahtumat ovat useimmiten koko perheelle suunnattuja liikunnallisia tapahtumia.

Toiminnan runkona käytämme yhteistä liikunnan vuosikelloa. Kaikki lapsiryhmät retkeilevät säännöllisesti.

Kaudelle 2023-2024 varaamme muksubussin käyttöön mahdollisimman usein. Muksubussi mahdollistaa turvallisen liikkumisen pienryhmissä päiväkodin lähiympäristössä.

Kulttuuri

Kulttuurikasvatus tukee lapsen kulttuuri-identiteetin muodostumista ja kehittymistä. Se vahvistaa kulttuurien moninaisuuksien ymmärtämistä ja antaa kulttuurisen yleissivistyksen pohjan. Päiväkodissamme noudatamme Oulun kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelmaa ikätasoisesti.

Olemme ylpeitä omasta kotiseudustamme ja oululaisuudesta. Tutustumme mm. oululaisiin murre-sanoihin, leikkeihin, ruokiin ja perinteisiin. Oululaisuus alkaa omaan lähiympäristöön ja sen ihmisiin tutustumisesta ja niistä huolehtimisesta. Oululainen lasten kulttuuri tuodaan tutuksi laulujen, lorujen ja leikkien muodossa. Hyödynnämme Alaköökkin ja Luontokodin palveluita ja suosimme oululaista osaamista. Samalla emme kuitenkaan unohda tutustuttaa lapsia muihin kulttuureihin.

Lastenkulttuurin rikastuttaminen on isossa roolissa toimintaamme. Lastenkulttuuria tuodaan esille leikin keinoin. Leikki ja leikin kautta oppiminen on Kuukkelissa tärkeää. Leikin avulla tuemme lapsen monipuolista ilmaisua, mielikuvitusta ja luovuutta sekä tuemme itsetuntoa.

Kuukkelin päiväkodin yhteistyö toimijoita ovat mm. kirjastot, museot, teatteri, valv ja Oulun taidekoulu. Huomioimme suunnittelussamme lasten- ja nuorten festivaalit, kulttuurikummi toiminnan, sekä muut lastenkulttuurin toimijat.

Kestävä tulevaisuus

Päiväkotimme on mukana Vihreä lippu –toiminnassa ja olemme saavuttaneet kestävän tason. Syksyllä 2023 ja keväällä 2024 kerrataan vanhoja Vihreä lippu –tapoja. Kestustoiminnasta laadimme toimintasuunnitelman kestävän tulevaisuuden opinvirran tavoitteiden mukaisesti.

Kuukkelin Vihreä lippu –tavat:

1. Huolehdimme toisistamme
2. Otan kaikki mukaan leikkeihin
3. Pidän huolta ympäristöstä ja eläimistä
4. Lajittelen ja kierrätän jätteet
5. Huolehdimme leluista ja tavaroista
6. Piirrän paperin molemmin puolin ja vien valmiit työt kotiin
7. Pyydän ruokaa sopivasti ja voin hakea lisää
8. En läträä vedellä kun pesen käsiä ja otan vain yhden käsipaperin
9. Vedän pöntön tarpeen mukaan
10. Sammutan turhat valot
11. Liikun ja ulkoilen säännöllisesti
12. Päivän paras hetki, leikin lomassa lepoa hetki

Digitaalisuus

Digitaalisuus on nykypäivää ja sitä käytetään ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa, yhteiskunnassa toimimisessa sekä oppimisessa. Varhaiskasvatuksen yhtenä tehtävänä on edistää lasten digitaalista osaamista, sillä se edistää lasten koulutuksellista tasa-arvoa.

Tutkimme yhdessä lasten kanssa digitaalisia välineitä ja sovelluksia sekä hyödynnämme näitä muun muassa dokumentoinnissa, leikeissä, tutkimisessa, taiteellisessa kokemisessa ja tuottamisessa. Tarjoamme mahdollisuuden tuottaa, harjoitella, kokeilla itse ja yhdessä muiden lasten kanssa digitaalisia välineitä. Näiden kautta lasten luova ajattelu, yhteistoiminnantaito ja monilukutaito kehittyvät.

Kiinnitämme huomiota digitaalisten ympäristöjen vastuulliseen ja turvalliseen käyttöön.

Kehitämme päiväkodissamme STEAM-pedagogiikkaa; science, technology, engineering, arts and mathematics eli oululaisittain tie, teknologia, insinööritaidot, taide ja matikka. Hyödynnämme digivälineistöämme tässä luovassa ja kokeilevassa toimintakulttuurissa.

Kansainvälisyys

Lähtökohtanamme on perheiden, lasten ja henkilökunnan kielen, kulttuurin, uskonnon yms. kunnioitus ja arvostus. Emme arvota ja olemme sensitiivisiä. Huomioimme lapsen kielen ja kulttuurin toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa sekä arvioinnissa.

Tarjoamme lapselle monipuolisesti tilanteita käyttää hänen omaa äidinkieltä muun muassa leikkien, lorutteluiden ja laulujen kautta. Lisäksi tuomme lasten kieli- ja kulttuuritaustat esille ryhmien arjessa.

Tarjoamme lapsille mahdollisuuksia kuulla, havainnoida ja myös kokeilla muita kieliä esimerkiksi kielisuihkutusten avulla. (Kieliä, kieliä - lisää kieliä Oulussa! -materiaali)

Vietämme Kuukkelissa kansainvälisiä teemapäiviä esim. Lapsen oikeuksien päivää, UNICEF-päivää ja hyödynnämme Oulun kaupungin valmiita kieli- ja kulttuuriryhmien materiaaleja:

- Maailmankansalaisen polku: [Maailmankansalaisen polku 2021 \(ouka.fi\)](https://ouka.fi)

Kasvun ja oppimisen tuki

Lapsen tuen toteutumisen lähtökohtana on laadukas varhaiskasvatus. Lasten yksilölliset tavat oppia ja erilaiset lähtökohdat otetaan huomioon varhaiskasvatusta suunniteltaessa. Lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksessa esiopetuksen oppimissuunnitelma, joihin kirjataan yhdessä huoltajien kanssa keinoja tukea lapsen yksilöllistä kasvua, kehitystä ja oppimista.

Mikäli laadukas varhaiskasvatus ei yksin riitä vastaamaan lapsen yksilöllisiin tarpeisiin, hänellä on oikeus saada tukea hänen tarvettaan vastaavalla tasolla. Tuen tasot ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Varhaiskasvatuksessa puhutaan kolmitasoisesta ja esiopetuksessa kolmiportaisesta tuesta. Tukitoimet aloitetaan heti tuen tarpeen ilmaantuessa. Tuki suunnitellaan ja järjestetään osana lapsen arkea hänen omassa ryhmässään. Kuukkelissa työskentelee varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka kiertää säännöllisesti päiväkodin lapsiryhmissä. Tukea suunniteltaessa tehdään tiivistä yhteistyötä huoltajien lisäksi mm. lapsen puhe- ja toimintaterapeuttien kanssa.

Leikki

Leikki ja leikin kautta oppiminen on Kuukkelissa tärkeää. Järjestämme lasten leikeille tilaa ja aikaa arjessa niin sisällä kuin ulkona. Mahdollistamme lapsille pitkäkestoisia leikkejä ja leikkien jatkuvuutta mahdollisuuksien mukaan. Leikkiä tuemme mm. pienryhmätoiminnan avulla. Leikin avulla vahvistamme lapsen kokemusta ryhmään kuulumisesta, yhteisöllisyydestä ja osallisuudesta. Aikuiset ovat mukana lasten leikeissä vahvistaen lasten vuorovaikutus- ja kaveritaitoja sekä tunne- ja itsesäätelytaitoja.

Leikkiympäristöä suunnittelemme ja rikastamme yhdessä lasten kanssa. Huomioimme, että leikkivälineet tukevat lasten leikkejä ja pidämme lasten kanssa yhdessä huolta leluista ja leikkiympäristöistä. Toimintakaudella keskitymme erityisesti päiväkodin piha-alueen ja sen materiaalien kehittämiseen sekä metsäpihan laajempaan hyödyntämiseen toiminnassa.

Hyödynnämme lasten leikin havainnointia ja dokumentointia toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Lasten toiveita

Lasten osallisuus arjen eri tilanteissa ohjaa päivittäistä toimintaamme.

Lasten mielipiteitä ja toiveita kuullaan:

- lapsia haastatteleamalla
- Lasten kanssa juttelemalla ja havainnoimalla
- kuvia hyödyntämällä
- vanhempien kertomana

Lelut, pelit, liikuntavälineet ja askarteluvälineet ovat lasten saatavilla.

Lapsilla on mahdollisuus vaikuttaa omaan ja ryhmänsä toimintaan. Lapset saavat esim. suunnitella jumppahetkien ja lauluhetkien sisältöjä, valita leikkejä ja kädentöitä mihin osallistuvat. Aikuinen on läsnä ja huomioi herkästi lapsilta tulevat viestit ja toiveet.

Lasten kuuleminen ohjaa päivittäistä toimintaamme. Toiminnan suunnittelu on joustavaa ja muokkaamme sitä tarpeita vastaavaksi. Kannustamme ja rohkaisemme lapsia kokeilemaan myös asioita, jotka voivat tuntua haastavilta.

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Lapsen varhaiskasvatus suunnitellaan ja toteutetaan tiiviissä yhteistyössä vanhempien kanssa. Yhteistyö alkaa tutustumisesta ja aloituskeskustelusta, joissa perheen odotukset tulevat kuulluksi.

Teemme lapsille päiväkodissa varhaiskasvatussuunnitelman tai esiopetussuunnitelman yhteistyössä vanhempien ja lasten kanssa. Pidämme keskusteluja perheiden kanssa kaksi kertaa vuodessa. Tarjoamme vanhemmille mahdollisuutta Lapset Puheeksi-keskusteluun perheen muuttuvissa tilanteissa tai vasu- ja leops-keskusteluiden lisänä.

Päivittäiset tulo- ja hakutilanteet ovat tärkeä kuulumisten vaihtokanava, jossa vanhemmat voivat myös kertoa toiveistaan ja antaa palautetta. Perhe voi olla yhteydessä puhelimitse tai eVakan kautta. Järjestämme vanhemmille aikaa keskusteluun, jos lapsen asioissa jokin asia pohdituttaa ja vanhemmat kaipaavat tukea.

Arviointi

Arvioimme toimintaamme säännöllisesti. Toimintasuunnitelma päivitetään toimintakauden alussa ja tarvittaessa. Jokaisessa lapsiryhmässä ryhmävasun laatiminen aloitetaan heti alkusyksystä ja sitä päivitetään toimintakauden aikana aktiivisesti. Kuuntelemme lasten mielipiteitä tarkalla korvalla. Lapset osallistuvat oman, ryhmän sekä koko päiväkodin toiminnan arviointiin esim. valokuvaamisen, haastattelujen, kyselyiden ja ympäristöraatien kautta.

Kannustamme perheitä arvioimaan toimintaamme arjen tilanteissa ja lapsen vasu- ja leops-keskusteluissa. Pidämme tiimeittäin tiimipalaverin kerran viikossa, jossa toteutamme toiminnan arviointia ja kehittämistä lapsilta ja vanhemmilta saadun palautteen perusteella. Arvioinnin pohjalta muutamme toimintatapojamme ja kehitämme sekä kehitymme omassa toiminnassamme. Noin kerran kuukaudessa pidettävät Aurinkopalaverit ja Peda- kokoontumiset sisältävät myös toiminnan arviota ja uusien toimintatapojen kehittämistä ja luomista.

